

Medicinska fakulteten

LGPA14, Logopedi: Logopedi och fonetik, 7,5 högskolepoäng *Speech and Language Pathology: Speech and Language Pathology and Phonetics, 7.5 credits* **Grundnivå / First Cycle**

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Programnämnden för rehabilitering 2022-12-14 att gälla från och med 2022-12-14, höstterminen 2023.

Allmänna uppgifter

Kursen ingår i logopedprogrammet, 240 högskolepoäng och är obligatorisk i logopedexamen och ingår i termin 1. Kursen följer bestämmelserna i Högskoleförordningen SFS 1993:100 med senare ändringar.

Undervisningsspråk: Svenska

Litteratur och undervisning på engelska kan förekomma.

Huvudområde

Logopedi

Fördjupning

G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Kursens mål

Kursens övergripande mål är att studenten ska tillägna sig kunskaper om de grunder i fonetik som har betydelse för logopediskt arbete utifrån artikulatorisk, fonologisk och akustisk synvinkel. Därtill är målet att studenten ska tillägna sig praktisk förmåga att transkribera tal.

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- beskriva talapparatens byggnad och dess funktion med avseende på att variera talsignalen inklusive rösten i en professionell kontext såväl som för lekmän samt vara bekant med grundläggande artikulatoriska metoder,
- förklara och korrekt använda termer, begrepp och definitioner inom området såväl i en professionell kontext som för lekmän,
- redogöra för grundläggande fonologisk teori samt de viktigaste typerna av

- ljudförändringar i typiskt tal,
- beskriva de viktigaste vokal- och konsonantkategorierna samt känna till tecken och definitioner på de viktigaste vokaler, konsonanter och prosodiska företeelserna,
- beskriva svenskans vokal- och konsonantfonem och prosodem samt dessas viktigaste allofoniska variation, geografisk och övrig variation,
- redogöra för allmänna akustiska elementa och källa-filter-perspektivet på språkljud samt vara orienterad om metoder för att framställa spektra och spektrogram.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- fonetiskt transkribera talade yttranden, främst på svenska.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- reflektera över hur både teoretiska kunskaper och färdigheter i fonetik tillämpas inom logopedin.

Kursens innehåll

I kursen studeras grundläggande fonetik med koppling till logopedi. Viktiga delar av kursen är talproduktion, anatomi, taltranskription samt akustiska elementa.

Kursen behandlar bl.a. talapparatens byggnad och funktion med avseende på hur vi bildar olika språkljud och varierar talsignalen inklusive rösten. Fonologiska teorier och källa-filter-perspektivet på språkljud presenteras.

En viktig del i kursen är beskrivningen (såväl i en professionell kontext som för lekmän) av vokal- och konsonantfonem och prosodem och de tecken som används för att representera dem vid fonetisk transkription. Övningar ges i att avlyssna ljud och ljudskillnader och i att systematiskt beteckna dessa (d.v.s. fonetisk transkription).

Material för transkriptionsövningarna är främst tal från vuxna och barn med typisk språkutveckling. Vissa viktigare regionala och andra uttalsskillnader (allofonisk variation) i svenskan behandlas. Kursen behandlar dessutom grundläggande akustiska begrepp som amplitud, frekvens, resonans, filtrering, deltoner och formanter samt presenterar metoder för att framställa spektra och spektrogram.

Kursens genomförande

Undervisningen sker i form av föreläsningar, laborationer och transkriptionsövningar. Studenten förutsätts ta ett stort ansvar för sina egna studier och delta aktivt i undervisningen, t.ex. i diskussioner och på övningar såväl i helklass som i mindre grupp.

Kursens examination

För att bli godkänd krävs godkänt individuellt skriftligt prov.

Antal prov

För varje kurs anordnas ett ordinarie och ett omexaminationstillfälle i direkt anslutning till kursen. Student som inte uppnår godkänt resultat vid något av dessa tillfällen har

möjlighet att genomgå förnyad examination vid senare tillfälle.

Ny examinerator

En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs eller del av en kurs, har rätt att få en annan examinerator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det. (SFS 2006:1053). Begäran görs hos utbildningsansvarig.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinerator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Prov/moment för denna kurs finns i en bilaga i slutet av dokumentet.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt Matematik 2a eller 2b eller 2c, Naturkunskap 2 och Samhällskunskap 1b eller 1a1 + 1a2

Övrigt

För tillträde till kursen krävs att studerande antagits till logopedprogrammet.

Prov/moment för kursen LGPA14, Logopedi: Logopedi och fonetik

Gäller från H23

2301 Skriftlig tentamen i Logopedi och fonetik, 7,5 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd